

Melléklet: 1 db

Magyarázatok a még elégséges szolgáltatásokról szóló megállapodáshoz

Az általános feltételekhez

A megállapodásban foglaltakat a Kormány képviselője kötötte a Pedagógusok Sztrájkbizottságával, ezért az abban foglaltak érvényesek és **irányadóak minden köznevelési intézményre**.

A megállapodásban foglaltak nem „írják felül” a jogszabályokban és az intézményi szabályzatokban foglaltakat. A sztrájk ideje alatt az ezekben található előírásokat alkalmazni kell. A köznevelésről szóló törvény rendelkezései alapján az intézmények vétkességre való tekintet nélkül felelnek a gyermekbalesetek, tanulói balesetek miatt bekövetkezett kárért, amennyiben az összefügg az óvodai elhelyezéssel, tanulói jogviszonnal. Így a sztrájk ideje alatt is mindent meg kell tenni annak érdekében, hogy ilyen baleset ne következzen be. A vétkesség nélküli felelősség azt jelenti, hogy az intézmény csak elháríthatatlan külső okra való hivatkozással, például villámcsapás miatt mentesül a felelősség alól. A sztrájk nem tekinthető elháríthatatlan külső oknak.

A sztrájk megszervezésének előfeltétele a vagyonvédelem és a személyi védelem biztosítása, ebből eredően a sztrájk ideje alatt ugyanolyan módon kell gondoskodni például az intézményi vagyon megóvásáról, mintha nem lenne sztrájk. Ebből adódóan a tűzvédelemre, a munkavédelemre vonatkozó valamennyi szabályt meg kell tartani, beleértve a tanulóbalesetre vonatkozó előírásokat is.

A lebonyolításhoz

Az 1. ponthoz

A még elégséges szolgáltatás keretében a gyermekekről, tanulókról való gondoskodás megszervezése annak függvényében történik, hogy a sztrájk napján hány gyermek, hány tanuló veszi igénybe az intézmény szolgáltatásait. Lényeges és fontos ezért e kérdés maradéktalan tisztázása a szülőkkel. Az intézmények a sztrájk ideje alatt is kötelesek fogadni és gondoskodni minden olyan gyermekről, minden olyan tanulóról, akinek szülei igénylik gyermekük felügyeletét, étkeztetését.

A sztrájk szervezésével összefüggő másik döntő kérdés annak tisztázása, hányan vesznek részt a sztrájkban. Ennek függvényében kell meghatározni, hogy hány foglalkozás és hány tanítási óra marad el. Ez azért lényeges, mivel erről a kérdéssel a szülőket értesíteni kell. Ha a foglalkozás, a tanóra elmarad, értelemszerűen az érintett gyermekeknek, tanulóknak nem kell részt venniük az elmaradt foglalkozásokon, tanórákon, és a távolmaradásukat sem kell igazolni. A távolmaradás nem tekinthető mulasztásnak, hiszen a meg nem tartott foglalkozásról, illetve tanóráról nem lehet mulasztani. Abban az esetben, ha a nem sztrájkoló pedagógus megtartja a tanítási órát, illetőleg a foglalkozását, erről is egyértelmű tájékoztatást kell nyújtani, mivel az ezen való részvétel ugyanúgy kötelező, mint minden másik napon, s a mulasztás igazolására vonatkozó előírásokat is alkalmazni kell.

A gyermekfelügyelet és az étkezés megszervezésénél ugyanazokat a szakmai szabályokat kell alkalmazni, mintha nem lenne sztrájk. A gyermekfelügyelet ideje alatt nem folyik pedagógiai tevékenység. Az intézményvezető kötelezettsége a megfelelő létszámú pedagógus beállítása. A felügyelet ellátása során a pedagógusnak gondoskodnia kell arról is, hogy a gyermekek, tanulók hozzájussanak a figyelmüket, érdeklődésüket lekötő szolgáltatásokhoz.

A kollégiumokban a sztrájk szervezésénél figyelembe kell venni, hogy az érintett iskolákban megtartják-e a sztrájkot vagy sem. Ennek tisztázása azért lényeges, hogy világossá váljon, a tanulók az iskolában lesznek vagy a kollégiumban. Ha a tanulók a kollégiumban lesznek, abban az esetben a felügyeletüket ott kell megszervezni. Tisztázni kell azt is, hogy az iskolában vagy a kollégiumban veszik-e igénybe az étkezést. A tanulói benntartózkodással összefüggő felügyeletet oly módon kell megszervezni, mint azokban az időszakokban, amikor nincs kollégiumi foglalkozás. A kollégiumi foglalkozás ugyanis pedagógiai tevékenység, amelynek elvégzésére a sztrájk ideje alatt a sztrájkban résztvevő nem köteles. Aki nem vesz részt a sztrájkban, az értelemszerűen megtartja a kollégiumi foglalkozásokat.

A sztrájk miatt kieső órák, foglalkozások pótlására a rendkívüli szünet elrendelésére vonatkozó előírásokat kell alkalmazni. Az e körbe tartozó szabályok megtalálhatók a tanév rendjéről szóló miniszteri rendeletben. E rendelet előírásaiból megállapítható, hogy a kieső foglalkozások, tanórák idejét csak kivételesen kell „visszapótolni”. Az ezzel kapcsolatos részletes tájékoztató a gyakran ismétlődő kérdések között megtalálható a www.pedagogusok.hu honlapon a Sztrájkhíradóban.

A sztrájk ideje alatt a munkáltatói jog gyakorlójának utasításadási joga nem szűnik meg, de azzal csak korlátozott módon élhet. Az utasításadási jog gyakorlására akkor kerülhet sor, ha e nélkül a még elégséges szolgáltatás megszervezésére nincs lehetőség. Ekkor is indokolt és elvárható, hogy a sztrájkolók közül a feladat ellátására több személyt vegyenek igénybe, annak érdekében, hogy a fennmaradó időszak alatt az érintett élni tudjon sztrájkjogával. Így például a felügyelet feladataira történő igénybevétel idejét szét lehet osztani két-két órás szakaszokra. Értelemszerűen, akit igénybe vesznek ilyen feladatra, annak erre az időszakra jár az illetmény arányos része.

A 2-5. ponthoz

A munkáltatói jogokat gyakorló nem sztrájkolhat. A szervezeti és működési szabályzatban meghatározottak alapján azonban a „kieső” vezető, vezető-helyettes helyére másik vezetőt, vezető-helyettest lehet beállítani. E rendelkezések alkalmazásával a munkáltatói jog gyakorlója is részt vehet a sztrájkban, ha van olyan másik munkáltatói joggyakorló, aki a helyébe léphet a szervezeti és működési szabályzat szerint.

Az intézményi sztrájkszervező és a munkáltató a sztrájk ideje alatt kölcsönösen együttműködik. Ennek érdekében folyamatosan kapcsolatot tartanak egymással. A kapcsolattartás módjáról helyben kell megállapodni, például mobiltelefon igénybevételével. Az együttműködési kötelezettség azt a célt szolgálja, hogy egyértelművé váljon, minden rendben van-e a még elégséges szolgáltatás nyújtása végrehajtásával, illetőleg van-e olyan rendkívüli esemény, amely miatt szükségessé válik a sztrájkban résztvevők igénybevétele. Ehhez kapcsolódóan meg kell szervezni azt a jelzőrendszert, amely alapján a sztrájk szervezője is értesül, ha bármilyen intézkedésre lenne szükség.

A 6. ponthoz

A sztrájkban az tud sztrájkolóként részt venni, akinek az adott munkanapon az intézményben feladatellátási kötelezettsége van. Annak, akinek nincs feladatellátási

kötelezettsége, nincs lehetősége arra, hogy beszüntesse a munkáját. Ettől függetlenül jelen lehet a munkahelyén, kifejezve ezzel szándékát és akaratát a sztrájk támogatása mellett. Amennyiben feltüntetik a jelenlétét a jelenléti íven, utalni kell arra a körülményre, hogy az érintettnek az adott napon nem volt munkavégzési kötelezettsége. Ez azért lényeges, mivel jelenléte ellenére az illetményéből, munkabéréből nem lehet levonást eszközölni. A munkaidő-nyilvántartásból egyértelműen ki kell derülnie, hogy a sztrájk napján kik voltak jelen az intézményben, és a jelenlévők közül kik sztrájkoltak és mennyi ideig. A közalkalmazottnak, illetve a munkavállalónak módjában áll akár napközben is bejelenteni a munkáltatónak, hogy felveszi a munkát. Ezt a munkaügyi nyilvántartásban fel kell tüntetni. A munkában töltött időt ki kell fizetni.

A pedagógus munkakörben foglalkoztatottak részére az intézményben való benntartózkodás ideje nem lehet kevesebb mint a kötött munkaidő egy napra eső hányada, ez iskolában általában 6,4 óra.

Mindenki abban a „műszakban” tud sztrájkolni, amelyben munkát kell végezni. Abban a köznevelési intézményben, amelyben több műszakban is folyik a munka, el kell dönteni, hogy a sztrájk egyikre, másokra vagy mindegyikre kiterjed-e. Így például, ahol a munkavégzés reggel nyolctól húsz óráig tart, és a sztrájkot reggel nyolctól tizenhat óráig szervezik meg, azok tudnak bekapcsolódni, akiknek ebben az időszakban munkavégzési kötelezettsége van. A másik műszakban dolgozók is bent lehetnek az intézményben, de az ő jelenlétük nem minősül sztrájkban való részvételnek, és ebből adódóan illetményükből, munkabéréből nincs helye levonásnak.

Az, aki az adott munkanapon több különböző intézményben végez munkát, eldönti, hogy egyikben, másikban, illetve mindkettőben részt vesz-e a sztrájkban. Értelemszerűen mind a két intézményben fel kell tüntetni, hogy mettől meddig volt jelen, és vett részt a sztrájkban. Aki csak az egyik intézményben sztrájkol, és a másik intézményben munkát végez, attól csak a sztrájk idejével arányos illetmény, illetve munkabér (távolléti díj) vonható le.

A munkabeszüntetés azt jelenti, hogy az érintettnek munkavégzési kötelezettsége lenne, de azt a sztrájk miatt nem látja el. A munkavégzési kötelezettség el nem látása munkahelyi körülmények között valósítható meg. Akinek otthoni munkavégzésre van lehetősége, akkor élhet a sztrájk jogával, ha nem él az otthoni munkavégzés jogával, hanem bemegy a munkahelyére.

A 10. ponthoz

A sztrájkban való részvételre vagy az attól való tartózkodásra senkit nem lehet rábírní. Senki nem léphet fel a közalkalmazottakkal, a munkavállalókkal szemben fenyegető módon annak érdekében, hogy ezekben a kérdésekben döntsön, vagy döntését megváltoztassa. Az érintett csoportoknak egymás döntéseit tiszteletben kell tartani.

A 11. ponthoz

A pedagógiai szakszolgálati és szakmai-szolgáltatási intézmények nem látnak el gyermekfelügyeletet, tanulói felügyeletet. Amennyiben élnek a sztrájk jogával, a szolgáltatásaikat igénybe vevőket kell értesíteni erről a tényről, illetőleg arról is, hogy az elmaradt szolgáltatásokat mely időpontban lehet igénybe venni. A pedagógiai szakszolgálatok esetében az elmaradt vizsgálatokat minden esetben pótolni szükséges.